

Opvolgrapport Externe reflectie educatieve bacheloropleiding Kleuteronderwijs

14 en 15 december 2020

Datum:

Directeur: Gert Naessens

Opleidingshoofden: Steven Vanmol (Aalst) en Els Mertens (Brussel)

In dit opvolgrapport geeft de opleiding aan hoe zij de tips van de externe commissie heeft opgevolgd. Dat kan verschillende vormen hebben aangenomen: een éénmalige concrete actie, een continue verbetering, een meerjarenactie, een non-opvolging.

Tips van de commissie	Opvolging van de opleiding
<p>Profiel, Leerresultaten en curriculum</p> <ul style="list-style-type: none"> De commissie adviseert om de waardevolle initiatieven die al zijn genomen met oog op de samenwerking en integratie tussen kleuter en lager onderwijs, zeker te behouden. De commissie stelt vast dat op dit vlak nog heel wat kansen openliggen. Het is volgens de commissie aangewezen om hier prioriteit aan te geven, zodat de samenwerking op termijn structureel kan worden ingebed. De commissie kon vaststellen dat op vlak van internationalisering zinvolle initiatieven bestaan, maar is van mening dat er nog heel wat ontwikkelingsmogelijkheden zijn. Structurele verankering van internationalisering is wenselijk. Het is volgens de commissie belangrijk om studenten meer te stimuleren en daarbij de focus te leggen op de meerwaarde van internationalisering. 	<p>Binnen het huidige curriculum worden meer mogelijkheden benut om studenten en docenten vanuit beide opleidingen te laten samenwerken. Bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum zal met dit aandachtspunt rekening gehouden worden om deze samenwerking structureel in te bedden.</p> <p>Elke student van de opleiding EBA KO neemt reeds deel aan een internationale mobiliteit (2e OF: Rotterdam, 3e OF: Helmond/Eindhoven) De ankerpersoon internationalisering onderneemt verschillende acties om het diverse aanbod aan intercommunautaire en internationale mobiliteit onder de aandacht te brengen bij studenten en docenten.</p>
<p>Onderwijsleeromgeving en evaluatie</p> <ul style="list-style-type: none"> De commissie stelt op een aantal vlakken verschillen vast tussen beide campussen, bv. de mentorenopleiding, het gebruik van breekpunten bij de stagebeoordeling, de inzet op eigenaarschap van studenten, expertise op het vlak van executieve functies en STEM. Beide teams kunnen nog veel van elkaar leren en de commissie stelt vast dat de praktijk op dit vlak nog niet in lijn is met de intenties. De commissie adviseert dan ook om de voornemens concreet uit te voeren. 	<p>Op niveau van de cluster werken we samen aan de 12 ontwikkelingsstappen in een gemeenschappelijke weg uit naar Odisee 2027. We hebben zo bijvoorbeeld aandacht voor een gemeenschappelijke oefening naar professionele kern, met dezelfde DLR's en OBLR's, met eenzelfde inzetten van leeruitkomsten,...</p>

<p>werken in de onderwijsleeromgeving. Het leerplan ZILL (Zin in leren! Zin in leven!) kan daarbij gebruikt worden als hefboom om het leren van elkaar te optimaliseren en dit zowel tussen de campussen als tussen de onderwijsniveaus kleuter en lager onderwijs.</p> <ul style="list-style-type: none"> De commissie adviseert de opleiding om ernaar te streven de instroom meer (cultureel) divers te maken, o.a. door het creëren van rolmodellen voor de Brusselse context. De commissie is zich daarbij bewust van het feit dat het zogenaamde ‘mandaat’ voor godsdienst een rem kan zijn voor studenten met een migratieachtergrond. 	<p>Op niveau van de opleidingen KO en LO startten we een IKCO-superteam i.f.v. uitwisseling en afstemming, consensus over gezamenlijke ontwerpprincipes, onthaaltraject: basisafspraken, keuzevakken: expertise in kaart brengen per campus, inclusief onderwijs: basisafspraken.</p> <p>Voor stage kwamen alle stagecoördinatoren samen in een zoektocht naar inhoudelijke gemeenschappelijkheid, naar afstemming rond soorten stages, naar een gemeenschappelijke basis voor stagedocumenten en cesuurbepaling,...</p> <p>In het licht van het nieuwe curriculum zullen de opleidingen verdere stappen zetten in de richting van een stage-aanpak die sterker op elkaar is afgestemd.</p> <p>Door het aanbieden van verschillende trajecten voor zij-instromers (oa. HAO, werkplekieren) werden reeds verschillende stappen gezet in de richting van een meer diverse instroom.</p> <p>Binnen ontwikkelingsstap 4 in onze gemeenschappelijke weg naar Odisee 2027, denken we na over wie onze studenten zijn, welke sterktes en noden ze hebben. We zetten hiervoor sprints uit rond ‘onthaaltraject’ en ‘instroom verhogen’ die we ruimer koppelen aan Odiseebrede sprints rond dezelfde thema’s.</p>
<p>Informatie, voorzieningen en begeleiding van studenten</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Studenten geven aan dat informatie soms te laat komt en/of verwarrend is. Dit heeft o.a. te maken met de huidige transitieperiode op weg naar een nieuw communicatieplatform. De commissie vraagt de opleiding om hier bijzondere aandacht aan te besteden. 	<p>Odisee investeerde in een DES (digitaal ecosysteem). Hierbij werd een nieuw studentenportaal opgebouwd met o.a. aandacht voor eenvormige communicatie en quick links: https://www.odisee.be/inloggen</p>
<p>Betrokkenheid en expertise van stakeholders</p>	
<ul style="list-style-type: none"> De commissie adviseert de opleiding om de expertise die op beide campussen aanwezig is, onderling meer te delen. De commissie is van mening dat het aangewezen is om het werkveld sterker te betrekken bij de activiteiten van de hogeschool, o.a. bij de uitwerking van het curriculum. De resonantieraad kan daarbij een actievere rol krijgen. 	<p>Binnen ontwikkelingsstap 2 in onze gemeenschappelijke weg naar Odisee 2027, onderzoeken we onze professionele kern. Hiervoor organiseerden we gesprekken met de eigen teams (campusoverschrijdend maar per opleidingsniveau). Verder plannen we in semester 2 van AC 201-22 gesprekken met werkveld in focusgroepen: campusoverschrijdend maar per opleidingsniveau. Alle verkregen info zetten we aansluitend in een visuele</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Omwille van de kleinschaligheid en laagdrempeligheid van de opleiding verloopt feedback tussen de studenten en de opleiding vaak informeel. De commissie adviseert om de opleidingsstudentenraad daarin een meer actieve en structurele rol te laten spelen. 	<p>voorstelling van ons prof. kern. Het voorbeeld van Fontys zal hier inspirerend zijn. In een latere fase volgt het terugkoppelen van de visuele voorstelling naar de focusgroepen en de teams en daarbij een gesprek over de weging van de DLR/OLR over de opleiding (alle 180 STP). Vanuit het principe van backwards desisgn maken we in een volgende stap pas de vertaling naar de verschillende opleidingsfasen</p> <p>Beide opleidingen startten een studentenraad op. Deze geeft o.a. feedback op de examenroosters, organiseert activiteiten voor medestudenten, wordt af en toe betrokken bij OT's,....</p>
<p>Focusdossier: praktijkgericht onderzoek en/of dienstverlening</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • De commissie adviseert de opleiding om meer systematisch in te zetten op de schrijfvaardigheid van studenten. • De commissie wil de opleiding stimuleren om ook op dit vlak meer uit te wisselen over de campussen heen. Onderlinge uitwisseling kan immers een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van onderzoek. • De commissie stelt vast dat het accent van praktijkgericht onderzoek nu vooral ligt op de ontwikkeling van materialen en methodieken. De commissie adviseert om voor de toekomst ook na te denken over evaluatie- en implementatieonderzoek om na te gaan of wat ontwikkeld werd ook echt werkt in de praktijk. 	<p>In beide opleidingen wordt de taalcoaching op een structurele manier uitgerold. Studenten krijgen alle kans om hun spreek- en schrijfvaardigheden te versterken.</p> <p>Onderzoekers van beide campussen werken intensief samen aan verschillende projectaanvragen en de eigenlijke realisatie van onderzoek.</p> <p>In samenwerking met de verschillende onderzoekskern binnen de cluster wordt bekeken op welke manier de nieuwe inzichten kunnen doorstromen naar de opleiding. Doordat de onderzoekskernen ook meer en meer gekend zijn in het werkveld stromen gerichte onderzoeksvragen door waardoor nieuw onderzoek geïnitieerd wordt.</p> <p>Opleidingshoofden streven ernaar onderzoekers ook in te schakelen in de opleiding waardoor hun opgebouwde expertise de facto doorstroomt. Daarnaast proberen opleidingshoofden dit item op te nemen in functioneringsgesprekken om met individuele lectoren te bekijken welke onderzoeksmogelijkheden zich aanbieden.</p> <p>Of moet en kan ingezet worden op de ontwikkeling van evaluatie- en implementatieonderzoek zal bekeken worden met de onderzoeksverantwoordelijke.</p>
<p>Kritische vraag waarmee de commissie de opleiding wil uitdagen</p>	

De commissie wil de opleiding uitdagen om meer systematische, onderlinge samenwerking te stimuleren. De commissie is van mening dat de teams meer kunnen leren van elkaars sterke punten, over de campussen en opleidingen heen. Dit is volgens de commissie een uitdaging voor alle stakeholders van de opleiding, zowel het management als de lectoren. De commissie wil de opleiding aanmoedigen om het heft zelf in handen te nemen en de regie hiervoor zelf uit werken, in plaats van af te wachten en beslissingen hierover aan anderen over te laten.

Op niveau van de cluster werken we samen aan de **12 ontwikkelingsstappen** in een gemeenschappelijke weg uit naar Odisee 2027. We hebben zo bijvoorbeeld aandacht voor een gemeenschappelijke oefening naar professionele kern, met dezelfde DLR's en OBLR's, met eenzelfde inzetten van leeruitkomsten,...

Op niveau van de opleidingen KO en LO startten we een IKCO-superteam i.f.v. uitwisseling en afstemming, consensus over gezamenlijke ontwerpprincipes, onthaaltraject: basisafspraken, keuzevakken: expertise in kaart brengen per campus, inclusief onderwijs: basisafspraken.

Binnen **ontwikkelingsstap 2** in onze gemeenschappelijke weg naar Odisee 2027, onderzoeken we **onze professionele kern**. Hiervoor organiseerden we gesprekken met de eigen teams (campusoverschrijdend maar per opleidingsniveau). Verder plannen we in semester 2 van AC 201-22 gesprekken met werkveld in focusgroepen: campusoverschrijdend maar per opleidingsniveau. Alle verkregen info zetten we aansluitend in een visuele voorstelling van ons prof. kern. Het voorbeeld van Fontys zal hier inspirerend zijn. In een latere fase volgt het terugkoppelen van de visuele voorstelling naar de focusgroepen en de teams en daarbij een gesprek over de weging van de DLR/OLR over de opleiding (alle 180 STP). Vanuit het principe van backwards design maken we in een volgende stap pas de vertaling naar de verschillende opleidingsfasen

Binnen **ontwikkelingsstappen 7, 8, 9 en 10** in onze gemeenschappelijke weg naar Odisee 2027, hebben we ruim aandacht voor een afgestemde uitwerking naar onderwijsleeromgeving en evaluatie.

We kiezen bijvoorbeeld in **ontwikkelingsstap 7** met alle opleidingen van de cluster om te werken met **leeruitkomsten**. We werken op dit moment uit wat voor ons leeruitkomsten zijn en hoe we deze dienen op te stellen. We werken hierbij vanuit het model van backwards design: van DLR naar leeruitkomsten na sem 6, 5, 4, 3, 2, 1

We kiezen bijvoorbeeld in **ontwikkelingsstap 9** voor een **afgestemd toetsprogramma**. We zullen hier in een latere fase in dialoog gaan met alle opleidingen rond de visie op toetsing, het hoe toetsen. We zien hierin linken

	<p>met het flexibel examensysteem en individueel examen rooster dat wordt uitgerold door de diensten binnen Odisee. Verder zien we zelf een uitdaging in het aftoetsen van ons toetsprogramma met de persona's van de verschillende opleidingen.</p>
--	--